LIETUVOS AIDAS

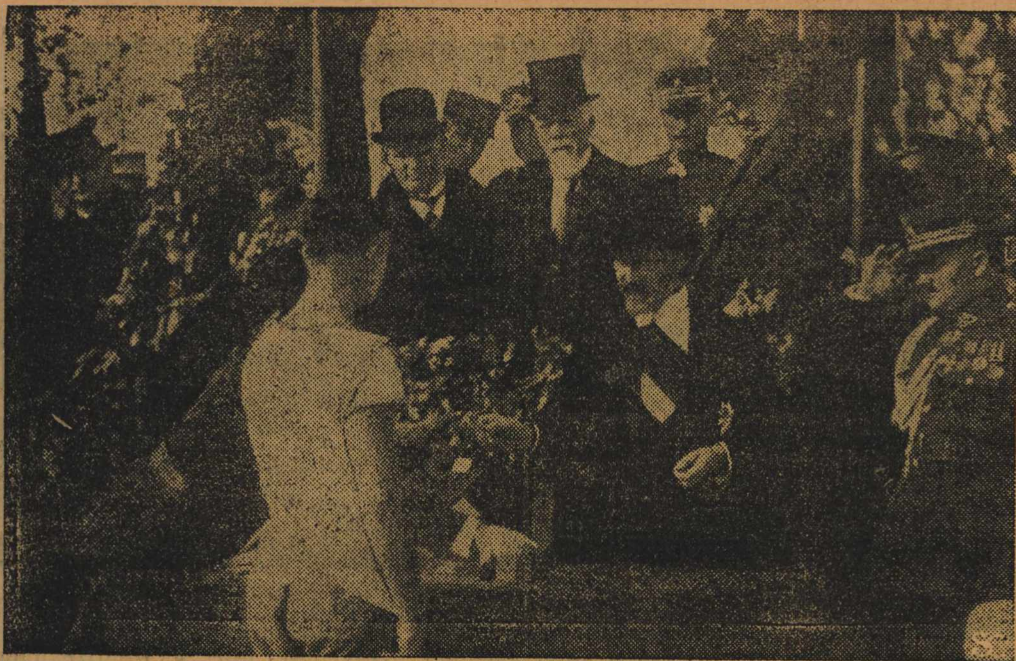
REDAKCIJOS ir ADMINISTRACIJOS ADRESAS:
Kaunas, Vasario 16 dienos g-vė Nr. 2.
Redakcijos telef.: 26—29. Administracijos telef.: 14—14.
Redakcijos kalbamosios valandos: 11—13
Administracijos kalbam. val. 8—14
Nesunaudotų raštų redakcija nesaugoja.

TAUTIŠKOS MINTIES DIENRAŠTIS

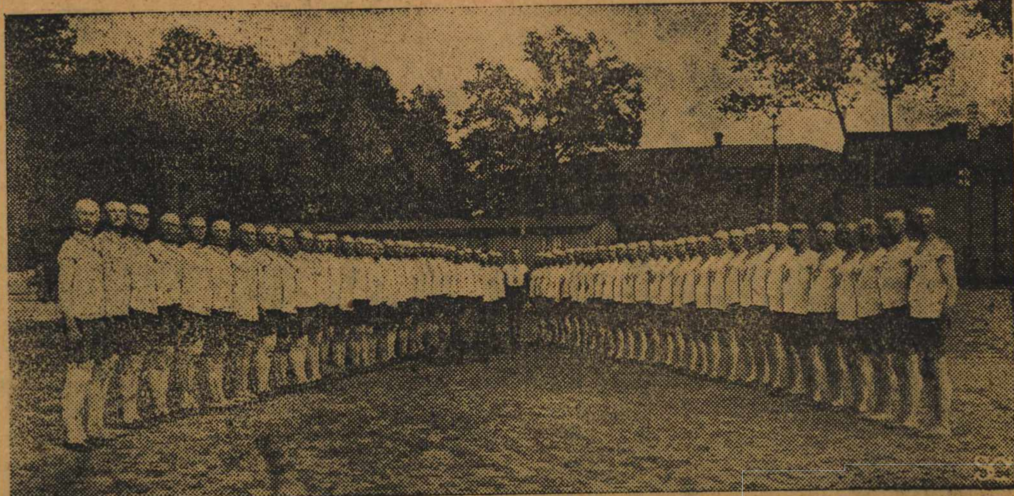
Įsteigtas Vilniuje 1917 metais

PRENUMERATA: Lietuvoj metams 50 lt., pusei metų—25 lt., 1 mėn. — 5 lt.; su pristatymu Kaune — 6 lt., Vokietijoj, Latvijoj, Estijoj metams — 60 lt., pusei metų — 30 lt., 1 mėn. — 6 lt. Kitur užsieniuose met.—100 lt., pus. met.—50 lt., mėnesiui 9 litai. SKELBIMAI: petito eilutė skelbimų vietoj—1 lt., tekste —1,50 lt., prieš tekstą — 2 lt. 50 ct.
ATSKIRAS NUMERIS 30 CENTŲ.

Nr. 211 (695) Kaunas, antradienis, 1929 m. rugsėjo mėn. 17 d. IV metai.

J. E. Respublikos Prezidentas Ryšių bataliono sukaktuvių dieną išduoda prizą sporto rungtynių laimėtojui.

Ryšių bataliono sportininkai.

Iš kelionės įspūdžių per Pabaltijo kraštus

Šiomis dienomis grįžau Kaunan iš kelionės per Pabaltijo kraštus ir vėl pradėjau savo darbą universiteto botanikos sode. Daug teko galvoti apie tą, ką pamačiau kelionėj, daug — teko ir sulyginti pamatytus kraštus su mūsų kraštu.

Estijoj aš buvau ir anksčiau, gyvendamas tenai nuo pat to krašto įkūrimo dienų ir skaitydamas Tartu (Dorpato) universitete paskaitas. Estų daibštumo ir energijos dėka jie dirba savo krašto naudai; miestas su savo seno universiteto tradicija vietomis labai pasikeitė. Eina naujų kvartalų planavimas ir gatvių pravedimas, pastatytos ant Emajogi kranto puikiausios ir moderniškiausios maudyklės ir pradėti darbai didžiausiam sporto ir liaudies parkui įrengti. Pravedamas vandentiekis, asfaltuojamos gatvės. Ramiose Tartu miesto gatvėse vaikščioja automobiliai, vežikų beveik nematyti. Taip pat ir botanikos sodas, nedidelis, bet žymus savo senovės tradicijomis, labai pasikeitė nuo to laiko, kada aš tenai laikiau paskaitas. Jo augalų kolekcija labai praturtėjo, pastatytas sodo įkūrėjui prof. Germanui paminklas. Jo mokslo tradicija pasireiškia tuo faktu, kad dabar jo vedėjo iniciatyva įsikūrė Pabaltijo kraštų augalų geografų draugija, dalyvaujant atstovams iš Suomijos, Latvijos, Lietuvos, Estijos ir Danijos, kurios tikslas suvienodinti visų Pabaltijo kraštų botanikos geografijos srities moksliškus darbus.

Iš ramaus Tartu miesto aš atvykau į trukšmingą Rygą. Pokarinių metų sąlygų dėka šito miesto komerciją ir pramonė, gal būt, sumažėjo, bet iš kitos pusės didėja Ryga kaipo mokslo centras. Greitu laiku jaunas Latvijos universitetas botanikos atžvilgiu neatsilieka nuo seno Tartu — Dorpato Kad Latvijos valdžia nuosekliai dirba universiteto vystimui, matyti iš to, kad neseniai nupirktas namas gamtos skyriaus katedroms patalpinti. Prieš 3 metus nupirktas už 160.000 lt. t. y. apie 320.000 lit. 10 ha plotas naujam botanikos sodui įrengti; baigtas 4 skyrių šiltnamis ir pradėtas palmių skyrius ir maža laboratorija iš profesoriaus, asistento ir studentų daktarantų kambarių. Išvardytoms statyboms asignuota ligšiol apie 150.000 latų, t. y. apie 300.000 litų Iš to matyti, kad botanikos sodui per 3 metus išleista vien tik statybos reikalams per 600.000 litų, t. y. daugiau, negu pas mus per 6 metus išleista visam botanikos sodui išlaikyti. Be to, nupirktas žinomo profesoriaus Kupffero Pabaltijo kraštų garbarijus už 18.500 lat., t. y. apie 37.000 litų.

Prof. K. Regelis.

Vaikelio Jėzaus draugijos našlaičių prieglaudos dirbinių paroda

Atidaryta Vaikelio Jėzaus draugijos našlaičių prieglaudos paroda Žemaičių gatvėje, mergaičių prieglaudos namuose. Į parodą atsilankė p. Prezidentienė, švietimo ministeris, Šv. Tėvo pasiuntinys ir daug kitų žymių žmonių. Po trumpos pral. Januševičiaus, tos draugijos pirmininko, prakalbos, pral. Dambrauskas pašventino naujus medinius prieglaudos namus. Paskiau p. Prezidentienė perkirpdama tautinių spalvų juostą atidarė parodą. Svečius, apžiūrėjus parodą, draugijos valdyba pavaišino kava ir pačių gamintais pyragaičiais. Aukštuosius svečius priėmė ir palydėjo gražiai griežti griežiami prieglaudos vyrų orkestras.

Paroda gana didelė, užima apie 10 kambarių. Išstatyta daugiausia įvairių prieglaudos mokinių darbelių: šaltkalvių, puodžių, dailidžių. Mergaitės priaudė įvairių juostų, audinių. Parodos metu buvo rodoma, kaip audžiama gražūs audiniai, mezgamą mezginiai. Parodyta prieglaudos daržuose išaugintų morkų, pamidorų, kopūstų, įvairių gėlių. Mažieji ir pasirodė savo popieriaus, molio ir kitais dirbinėliais. Aplamai, paroda įdomi, verta kiekvienam pasižiūrėti, kaip gražiai mažyčiai reiškia savo iniciatyvą, mokėjimą parodyti savo gabumus. Paroda bus atidaryta iki 18 d. rugsėjo.

J. E. Respublikos Prezidentas ir Ministeris Pirmininkas lanko karių kapines Šančiuose.

Kur ir kada?!

„Iliustrowany Kurjer Codzienny" besistengdamas kuo daugiau prirašyti apie prof. Voldemaro „ryšius" su Plečkaičiu ir „baisią" padėtį Lietuvoj tarp kitko praneša ir tokią naujieną, kad „Lietuvos Aide" buvęs straipsnis puolęs opoziciją ir pavadintas „Mirtis be pasigailėjimo!" Ar mūsų skaitytojai tokį straipsnį matė?...

r.

darbuotę Vilniečių reikalais, prašė mane jų vardu pasveikinti Tamstą sulaukus 60 m. gyvenimo ir 40 m. literatūrinės darbuotės sukaktuvių.

Jaučiuos laimingas, kad galiu Tamstai perduoti tą nuoširdų mokinių sveikinimą ir kad Anykščių vidurinės mokyklos mokinių tarpe neatsirado nė vieno, kuris nebūtų skaitęs Vaižganto raštų.

Taip pat man malonu konstatuoti, kad Anykščiuose mačiau gatvę, Vaižganto vardu pavadintą.

Anykščiai myli ir gerbia Tamstą.

M. Grigonis,

Mokyklos direktorius.

Mieliausis Drauge kun. Juozai!

Tavo šešiosdešimtys metų amžiaus sukaktuvių proga leisk pasveikinti senoviškai ir giliai iš širdies Tau palinkėti visokių dangiškų ir žemiškų gerybių. Gyvenk, gyvuok, mieliausis mano jaunystės drauge, dar ilgiausius metus pilniausioje sveikatoje! Padėk, Dieve, Tau darbuotis Lietuvos naudai ilgiausius metus! Plurimos annos! Linkiu Tau dar parašyti antrus dvidešimt tomų — būsi mūsų Kraševskis. Širdingai Tave spaudžiu ir šimtą kartų bučiuoju.

Dėdė Atanazas
(kun. K. Pakalniškis).

Sveikas, Garbingasis Tautos Ukdytojau - Veterane, sulaukęs 60 metų amžiaus ir 40 m. savo kilnios darbuotės mylimajai Tautai, kuriai esi atsidavęs visa siela. Mūsų tauta visais amžiais garbingai minės Tave, semdamasi sau jėgų iš Tavo darbų ir pasišventimo. Valio, valio kun. Tumas - Vaižgantas!

Tamstą gerbiąs **kun. M. Brundza.**
Ūdrija.

D. Gerbiamas Kanauninke ir brangus Kolega!

Būdamas šiuo metu atostogose toli nuo namų, tik šiandien tesužinojau iš laikraščių, kad mūsų tauta šiomis dienomis švenčia Tamstos jubiliejų.

Prašau brangų ir mylimą solenizantą priimti ir mano nuoširdų sveikinimą ir linkėjimą ilgus metus džiaugtis gera sveikata ir džiuginti visuomenę savo darbais ir raštais, giliai brangiais ir naudingais kraštui ir bažnyčiai.

Prof. kun. K. Šaulys.

Sveikiname Tamstą vardu visų Daytono Lietuvių R. Katalikų sukaktuvių dienoje 60 metų amžiaus, linkėdami stiprios sveikatos ir ilgiausių metų darbuotis ir toliau švietimo srityje.

Su aukšta pagarba Kristuje Daytono, Ohio, Lietuvių R.-Katalikų Draugijų Sąryšio

Komisija: Virkentas Damašus, Antanas Vaitkus, Juozas Augustauskas.

Brangus Kanauninke
Gerbiamasis Solenizante!

Pirma negu linkėti ir sveikinti, leiski man, gerb. Kanauninke, kai ką priminti Tamstai iš, palyginti, dar netolimos praeities. Apie tolimą praeitį nemanau kalbėti, nes esu gimęs, regis, tais pačiais metais, kada Tamsta pradėjai „Tėvynės Sargą" redaguoti.

Tamsta, gal pats to nežinodamas, esi man suteikęs nemažos paspirties tame darbe, kurį nūn atlieku. Esi man pagelbėjęs taipogi įgyti tvirtesnių ir nuosakesnių pažiūrų į kai kurius tautos gyvenimo dalykus. Šit, kaip tai atsitiko.

Regis, 1913 m. „Blaivybės" Dr. buvo paskelbusi dramatinių veikalų konkursą. Tada aš buvau vos tepradedąs rašinėti. Parašiau dviveiksmį dramatinį vaizdelį „Tėve mūsų". Premijos nelaimėjau. Bet Tamstos patariama „Blaivybė" nupirko tą mano veikaliuką, paskatindama tuo būdu mane rašyti toliau ir kaip ir įvesdindama į literatų tarpą. Taigi kaltas esu Tamstai tuo, kad iki šiol tebesu literatas, nes Tamsta buvai pirmutinis mano (tada visai dar menkų) rašinių vertintojas.

Nuvykus man tais pačiais metais į Laižuvą pas Tamstą, pasakojai man su nusistebėjimu Krokuvos lietuvių dailininkų išdidumą. Minėjai, kad jie atsisaką nuo užmokamo darbo, reikalaudami kad visuomenė „bonafide" juos šelptų. Tai buvo man pamokymas ateičiai : nesišalinti darbo, neieškoti mecenatų ir labdarių, bet daugiausia savimi pasitikėti. Ir už šią man Tamstos įkvėptą mintį turiu būti be galo dėkingas, nes ja besivaduodamas, nekartą išsivaduodavau iš sunkių gyvenimo aplinkybių. Dėka Tamstai išmokau gerbti ir vertinti keikvieną darbą, nusikratydamas tuščia puikybe.

Bet visųsvarbiausia mano gyvenime pergyventa valanda tai 1917 m. Rusijos Lietuvių Seimo nelemtoji pabaiga, kada su ašaromis parodei visiems seimo dalyviams, visai visuomenei savo tyrą tautą ir tėvynę mylinčią širdį. Tai buvo valanda, kuri iki širdies gilumų sujaudino mane. Verkiau ne tik Tamstai kalbant, bet dar penkias dienas vaikščiojau Petrapilio gatvėmis su ašaromis akyse, minėdamas Tamstos vardą. Visu jaunuolio karštumu idealizavau Tamstos asmenį, apsupdamas šventumo. ir didvyriškumo aureole. Ir nors tolimesni gyvenimo įvykiai atšaldė širdį ir nuramino protą (laikas juk visa pakeičia), anuomet pergyventi jausmai švies man iki pabaigos mano amžiaus.

Ilgainiui, jau Nepriklausomoj Lietuvoj begyvenant, teko man su mano gerbiamu Tumu net susikirsti. Tik prisiminki „Dėdėms paminklus" („Gairės", 1923). Gal būt, to nežinodamas, ką aršiai barei šio rašinio autorių (atseit, mane), net suplikacijos žodžius parafrazuodamas. Be abejo, nemalonu būti baramam. Bet ir baramas ir pats Tamstai prieštaraudamas, stengiausi visad neišeiti iš tėviškos Tamstos globos.

Neabejotina, esu priešininkas kovos tarp tėvų ir vaikų, taip kasdieniniame gyvenime, tap vsuomenėje ir mene. Laikau tą kovą esant pragaištingą ir džiaugiausi visad matydamas, kad ne aš vienas, bet ir studentija neišdrista vadinti Tamstą „atgyvenusiu" (kaip Krėvę), kad visi jaučia Tamstą esant vidujiniai jauną, laisvą, gyvybės kupiną.

Tad tegul padeda Dievas Tamstai, gerbiamas mano dvasios auklėtojau, rėmėjau ir mokytojau, iki pabaigos savo